

Er was eens... een gedicht(3)

Deze Digidoener is onderdeel van de reeks 'Er was eens...', waarin computational thinking vaardigheden worden getraind terwijl leerlingen tegelijkertijd ook bezig zijn met literatuur.

In deze Digidoener gaan leerlingen aan de slag met gedichten. Ze analyseren verschillende dichtvormen en vergelijken die met elkaar door venndiagrammen te tekenen. Vervolgens bedenken ze zelf een nieuwe dichtvorm en schrijven ze een eigen gedicht.

Duur van de les: max 50 minuten

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

Gedichten zijn een vorm van communicatie. Communicatie is voor ieder bedrijf belangrijk. Met behulp van bijvoorbeeld reclameproducenten of communicatieadviseurs zorgen bedrijven, maar ook kranten, politieke partijen ea. dat hun communicatie optimaal is. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de skills uit deze les, hoe zet je woorden goed op papier. Ook gedichten worden gebruikt in reclames om producten te presenteren of om een standpunt duidelijk te maken.

- Introductie: voorkennis activeren + gedichten lezen (10 minuten)
- Verdieping: dichtvormen analyseren (10 minuten)
- Doen: je eigen dichtvorm maken + gedicht schrijven (20 minuten)
- Afronding: samenvatten van het geleerde (5 minuten)

DOEL VAN DE LES

- Leerlingen leren complexe problemen opdelen in subproblemen en denken na over efficiënte oplossingen.
- Leerlingen ervaren dat complexe problemen of taken in het dagelijks leven behapbaar te maken zijn door ze op te delen en samen te werken.

VOORBEREIDING

Van te voren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding en lesbrief.
- Klik door de slides voor op het scherm.

BENODIGDHEDEN:

- Scherm met internetverbinding
- Uitgeprinte of digitale lesbrief voor iedere leerling

DOEL

Domein curriculum 2021	Leerdoelen Digitale vaardigheden:	Leerdoel (kern)vak: Nederlands	21st century skills
Data en informatie	Computational thinking: De leerling kan informatie weergeven in relevante grafieken, tabellen, woorden en plaatjes.	De leerling leert verhalen, gedichten en informatieve teksten te lezen die aan zijn belangstelling tegemoet komen en zijn belevingswereld uitbreiden.	Kritisch denken
Communiceren en samenwerken	Informatievaardigheden: De leerling kan informatie in een bepaalde structuur organiseren		Creatief denken
	Computational thinking Probleemdecompositie: De leerling kan een taak opdelen in kleinere taken.		
	Computational thinking: De leerling kan voorspellen wat een reeks instructies tot gevolg heeft en kan deze aanpassen naar een eigen idee.		

INTRODUCTIE

Slide 2, klassikaal

Activeer voorkennis door de vragen op de slide te bespreken. Komen leerlingen in aanraking met poëzie? Wat weten ze al van gedichten? (Bijv: begrippen als rijmschema, alliteratie, strofe, beeldspraak, etc.)

★ TIP

Ter introductie kun je leerlingen ook andere gedichten laten lezen, die niet per se onder de behandelde dichtvormen vallen. Ook zou je leerlingen spoken word optredens kunnen laten zien op YouTube. Daarnaast is het volgende filmpje misschien leuk om (deels) te laten zien in de klas, waarin wordt uitgelegd hoe je poëzie kunt schrijven:

<https://www.youtube.com/watch?v=ckekZf3ypXA>

VERDIEPING

Slide 3, klassikaal, daarna individueel

Laat de leerlingen de gedichten voordragen en beantwoord de vragen klassikaal. Bespreek bijvoorbeeld het onderwerp, taalgebruik, ritme, etc. Hierna kunnen leerlingen individueel of in tweetallen aan de slag met opdracht 1. De antwoorden van opdracht 1 zijn achtereenvolgens: elfje, haiku, tanka.

DOEN

Slide 4, klassikaal

Geef toelichting hoe een venndiagram werkt en wanneer je het gebruikt: als je twee of meerdere zaken met elkaar wilt vergelijken en inzicht wil geven in wat ze gemeen hebben en waarin ze verschillen. Het voorbeeld op de slide kan nog aangevuld worden met meer verschillen en overeenkomsten. Indien gewenst kunnen jullie samen nog een klassikale oefening doen, bijvoorbeeld met de concepten 'appels' en 'kersen' (allebei fruit, groeit allebei aan de boom, andere kleur, grootte, smaak etc).

Slide 5, klassikaal + individueel

Indien de klas wat meer uitdaging aankan: laat leerlingen uitleggen hoe deze venndiagram met drie cirkels werkt. Als de klas moeite heeft met deze venndiagram kan deze stap overgeslagen worden. Laat de leerlingen vervolgens individueel of in tweetallen opdracht 2 maken.

Slide 6, klassikaal

Aan de hand van de slide kan het antwoord op opdracht 2 besproken worden.

Slide 7, individueel/groepswerk

Laat de leerlingen aan de slag gaan met hun eigen dichtvormen. Eventueel kun je de leerlingen hun gedichten laten voorlezen. Het schrijven van een gedicht is waarschijnlijk makkelijker als er ook een onderwerp als criterium is meegegeven, dus als leerlingen moeite hebben met schrijven kan dat mogelijk helpen.

Gedichten worden wel eens gebruikt in reclames of social media, om een product te presenteren of een standpunt duidelijk te maken. Als de leerlingen een laptop of computer ter beschikking hebben, laat hen dan zoeken naar gedichten in reclames of social media. Deze hoeven natuurlijk niet per se de dichtvormen uit deze les te hebben. Na een paar minuten kun je de resultaten bespreken.

★ TIP

Je kunt er een wedstrijdelement aan toevoegen: wie heeft binnen 3 minuten een gedicht gevonden?

AFRONDING

Slide 8, klassikaal

Bespreek met de leerlingen wat ze hebben geleerd. Mogelijke vragen:

- wat heb je geleerd over gedichten?
- zou je vaker gedichten willen lezen?
- zou je vaker gedichten willen schrijven?

